

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

PUTEREA JUDECĂTOREASCĂ, de D. Chebapci.

Jurisprudența română :

Tribunalul Prahova, secția II: *Nicolae Stoica cu Ioan Sprânceanu.*

Tribunalul Ilfov, secția comercială: *Gr. Triandafil și R. T. Văcărescu cu D. Bungețianu.*

Tribunalul Ilfov, secția II: *George Bibescu cu Primăria Capitalei.*

Tribunalul județului Vâlcea: *Vlăduț V. Văleanu cu Nae și V. Părăianu.*

Informațiuni. — Bibliografii.

Puterea judecătorească

Prin Constituțiunea țării noastre, s'a au determinat puterile în Stat: puterea legislativă, executivă și judecătorească. Pentru cele două dintei puteri, Constituțiunea arată atribuțiunile; iar pentru cea din urmă, nu. Intru aceasta, ea s'a abătut de la Constituțiunea Belgilor care, prin articolii 92 și 93, determină competența tribunalelor: «*Contestațiunile care au de obiect drepturi civile sunt exclusiv de resortul tribunalelor*» (Art. 92).

Art. 93: «*Contestațiunile care au de obiect drepturi politice sunt de resortul tribunalelor, afară de excepțiunile stabilite de lege*».

Belgii au așezat puterea judecătorească alătura de cele-l'alte două puteri constituționale, dându-i o independență și o libertate absolută. Ei n'au vroit ca această putere să atârne de vre-una din cele-l'alte două; drept cea, ei au determinat, prin Constituțiune, atribuțiunile puterei judecătorești, de teamă ca nu care cum-va atribuțiunile ei să fie știrbite de către camerele ordinare. Intru aceasta

ei au considerat că interesele cele mai importante a Societății reclamă imperios consolidarea ei, prin garantarea unei justiții nepărtinitoare, la adăpostul fluctuațiunilor politice; și îndestul de puternică, pentru a putea ținea piept puterei legiuitoare și a acelei esecutive, ca una ce emană de la națiune, împreună cu cele-l'alte două.

Constituanta de la 1866, cu intențiune saă fără, n'au determinat atribuțiunile puterei judecătorești, subordonând competența la voia celor-l'alte două puteri, cari concurg la facerea legilor.

Intinderea competenței tribunalelor o determină camerele ordinare, prin deosebite legi votate, care, după împrejurări, mărește, ori micșorează, atribuțiunile lor. Textul privitor la competență este art. 54 din procedura civilă în cuprindere: «*Tribunalele de județe vor judeca toate afacerile civile, atât personale, cât și reale și mixte*».

Cine are însă competența de a hotări asupra drepturilor politice, asupra tuturor contestațiunilor de asemenea natură ce s'ar ivi? Tribunalele? Nu, pentru că, nici prin legea de organizare judecătorească, nici prin art. 54 pr. civ., care regulează competența lor, nu le dă căderea de a judeca de cât numai afacerile civile. In materie de drepturi politice, în un mod esecțional, și la anume epoce, art. 45 din legea electorală, dă, în judecata tribunalelor, ca instanța de apel și Curții de casațiune, rezolvarea contestațiunilor privitoare la înscrierea saă ștergerea alegătorilor în listele electorale, cu care ocaziune se hotărăște capacitatea electorală, un drept eminent politic.

Se întâmplă însă adesea ca, cu prilejul judecării unei contestațiuni de natură civilă, să se ivească și una de natură politică, ba câte odată să fie așa de strâns legată cu cea dintâi, în cât să nu se poată hotărî una, fără ca mai înainte, să se fi hotărât cea-laltă. După art. 106 din procedura civilă, ori-ce străin reclamant principal sau intervenient, este dator, dacă cel interesat a cerut, să dea cauțiune pentru plata cheltuelilor și daunelor interese la care ar putea fi condamnat. Dacă străinul căruia i se cere *cautio judicatum solvi*, pretinde că este român, tribunalul, spre a se pronunța dacă trebuie ori nu să oblige la depunerea cauțiunii, cată să hotărască dacă reclamantul în proces, este, sau nu străin. Iată o contestațiune de natură curat politică.

De asemenea, după art. 7 din Constituțiunea revizuită în 1884, străinii nu mai pot dobândi, imobile rurale în România. Dacă, cu prilejul regularii unei moștenirii, se ivește contestațiune asupra naționalității, spre a se ști capacitatea, adică statutul, și aptitudinea de a putea moșteni imobile rurale, trebuie mai întâi să se hotărască dacă este sau nu este străin, contestațiune de natură politică.

Tot ast-fel se poate contesta calitatea de cetățean român în o contestațiune privitoare la validitatea unei înstrăinări a pământului pe care a fost împroprietarit un clăcaș. Cazul acesta s'a prezentat dinaintea tribunalului de Prahova, a căreia sentința o publicăm în acest număr.

După art. 8 al legii din Februarie 1879, interpretative a art. 7 din legea rurală, tribunalele judecă contestațiunile relative la art. 7 din legea rurală, fără drept de opoziție, apel sau recurs. Procesul judecat de tribunalul din Prahova a fost introdus direct de procuror, conform dreptului ce îi acordă legea din 1879, și se cerea anulara vânzării, pe motiv că cumpărătorul ar fi străin, că n'ar fi, cum îngăduie legea, consătean.

Tribunalul, prin sentința pronunțată, a respins acțiunea introdusă de procuror, pe motiv că el, în mod excepțional, are căderea de a statua asupra validității înstrăinărilor, și că pe această cale, el nu poate rezolva definitiv, calitatea de cetățean român sau de străin, căci naționalitatea în procesul acela, constituie o cesiune prejudicială ce trebuie rezolvată pe calea unei acțiuni prin-

cipale, și care trebuie să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune.

Soluțiunea dată de tribunal este nemerită; respingerea acțiunii însă s'ar fi putut, riguros vorbind, răzima pe lipsă de competență a tribunalului de a decide asupra unui drept politic. În adevăr, jurisdicțiunea tribunalelor se întinde asupra materiilor determinate de lege; singurul text care regulează competența tribunalelor este acela al art. 54 din procedura civilă, care le atribuie toate afacerile civile; deci afacerile politice nu pot fi judecate de ele.

Se va obiecta: judecătorul acțiunii este și al excepțiunii, dacă poate judeca acțiunea, de ce ar fi incompetent a judeca excepțiunea? Răspundem mai întâi că: regula de mai sus nu este scrisă, nici în codul civil, nici în procedura civilă; dar, luând'o ca un adagiu, ea încă nu are aplicațiunii la cazul judecat de tribunal. Judecătorul acțiunii este și al excepțiunii numai atuncea când el are aptitudinea de a judeca și excepțiunea. Astfel, în un proces corecțional pentru distrugere, furt de lemne din pădure, se ridică cesiunea prejudicială a proprietății, ca un mijloc de apărare, ca o excepțiune la acțiunea publică, că dacă aș tăiat lemne sau aș distrus, nu poate fi pedepsit, de oare ce el era proprietar. În asemenea cazuri, tribunalul, de și judecă ca instanță corecțională, însă el poate statua asupra excepțiunii, pentru că ea constituie o afacere civilă, pe care, după art. 54 pr. civ., el are competență de a o judeca.

Afacerile politice nu sunt diferite tribunalelor de cât numai în un mod excepțional cu ocaziunea formării listelor electorale, și atuncea judecă ca instanță de apel.

Fiind-că o contestațiune de natură politică poate să se presinte adesea, în cursul unei judecăți pentru o afacere de natură civilă, propunem modificarea art. 54 din procedura civilă, cea ce s'ar putea face cu prilegiul depunerii noului proiect de lege pentru modificarea organizării judecătorești, dându-se și afacerile politice ce nu aș un caracter penal în competența tribunalelor.

D. Chebapci.

TRIBUNALUL PRAHOVA SECȚIUNEA II

Audiența de la 28 Noembrie 1897

Președenția Domnului G. B. MALCOCI, Membru

N. Stoica cu Ion Sprânceanu

Sentința civilă No. 297¹⁾

Pământ rural.—Acțiune intentată de procurorul tribunalului pentru anularea unui act de vânzare de pământ rural.—Dacă pe această cale excepțională se poate statua dacă cumpărătorul era sau nu cetățean român.

Tribunalele nu sunt competente ca pe calea acțiunii în anularea unui act de vânzare a unui pământ rural, acțiune ce se judecă de tribunale în prima și ultima instanță, fără apel sau recurs, să statueze asupra naționalității cumpărătorului, adică dacă cumpărătorul avea calitatea de cetățean român spre a putea cumpăra imobile rurale, această cestiune fiind de competența tribunalelor ordinare, iar nu de competența tribunalelor extraordinare, create prin legi speciale și cu o competență excepțională.

S'a prezentat N. Stoica asistat de d-nu avocat Th. Theodorini, Ion Sprânceanu asistat de d-nu avocat N. Rășcan.—Fotoliul Ministerului public ocupat de d-l V. Radovici, procuror de secțiune.

Tribunalul,

Având în vedere că parchetul local prin adresa No. 2088/97, cere anularea actului de vânzare a opt prăjini pământ rural din com. Predeal, petrecut între Nicolae Stoica și Ion Sprânceanu și autentificat de Trib. Prahova s. I., la No. 963/85, pentru motivul că cumpărătorul fiind strein nu poate dobândi imobile rurale în România, conform art. 7, § 5 din Constituție și a legii din 1879;

Având în vedere că pentru dovedirea acțiunii sale, Parchetul local sesisează Tribunalul pe calea extraordinară creată de legea din 1879 pentru menținerea și executarea art. 7 din legea rurală de la 15 August 1864;

Considerând, că din art. 6, 8 și al legii din 1879 și din toată economia ei, se vede că Tribunalul în mod excepțional fără opoziție, apel sau recurs, pronunță anularea actelor de înstrăinarea pământurilor rurale, numai când se pune în discuție și se dovedește, că cumpărătorul, nu e sătean, cultivator de pământ, neînproprietărit;

Considerând, că acțiunea așa cum se presintă tinzând a discuta statutul personal al defendeurului de cetățean român și ca consecință, anularea actului de vânzare, are caracterul unei acțiunii principale, care urmează să fie condusă prin gradele de jurisdicție impuse de dreptul comun, de oare-ce ese din cadrul restrins al legii excepționale din 1879;

Considerând, că afară de aceasta, și în principiu, judecătorul acțiunii principale este și al excepțiunii (când se presintă ca incident), totuși această regulă nu se aplică când e vorba de cestiuni de stat civil, unde mo-

tive puternice de ordine publică au determinat pe legiuitor să deroge de la regulă în mod formal, după cum rezultă din art. 299 c. civ. (Daloz. vol. 38 Quest. prejudicielles, No. 78 și 79).

Considerând, că cu atât mai mult se impune această soluțiune, cu cât rolul tribunalului fiind cu totul limitat, ar escede competența sa, cercetând statutul personal de cetățean român al defendeurului și nici acesta nu poate fi privat de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune; că ast-fel fiind cestiunea de a se sci, dacă defendeurul Ion Sprânceanu are sau nu are calitatea de cetățean român, nu poate avea loc de cât înaintea tribunalelor ordinare, iar nu înaintea tribunalelor extraordinare, create prin legi speciale și cu o competență excepțională;

Pentru aceste motive,

Respinge cererea făcută de d-nu prim-Procuror, etc.
(ss) G. Malcoci, M. Nacian.

TRIBUNALUL JUDETULUI ILFOV, SECȚIA COMERCIALA

Audiența de la 28 Mai 1897.

Președenția D-lui OSCAR NICULESCU, Președinte

Gr. Triandafil și R. T. Văcărescu cu D. Bungetianu

Interdicțiune.—Consiliu judiciar.—Când hotărîrea de interdicțiune sa de numirea unui consiliu judiciar 'și produce efectele lor.—Publicațiunea lor prin Monitor.—Dacă recunoașterea creditorului, cum că a avut cunoștință de o asemenea hotărîre poate suplea la publicațiune și se poate invoca în contra sa.

Dol.—Când dolul este o cauză de nulitate a convențiunilor.

Obligațiune.—Causa obligațiunii.—Nulitate.—Cine trebuie să dovedească că obligațiunea are cauză și că este licită.

1) *Atât interdicțiunea cât și numirea unui consiliu judiciar pentru cauză de prodigalitate nu produc efectele lor de cât din ziua de când s'a publicat prin «Monitorul oficial» hotărîrea de interdicțiune sau de numirea consiliului judiciar, în întregul ei, nu în extract.*

Recunoașterea unui creditor, ce are a lua bani de la un prodig pus sub consiliu judiciar, cum că aflase de numirea consiliului judiciar, nu poate suplea publicarea hotărîrei prin Monitor, ast-fel că această recunoaștere nu poate fi invocată în contra creditorului ce a făcut-o.

2) *Dolul nu se presupune, și este o cauză de nulitate a convențiunii când mijloacele viclene în trebuințate de una din părți sunt ast-fel în cât este evident că fără aceste machinațiuni, cea-l-altă parte n'ar fi contractat.*

3) *Obligațiunea fără cauză sau întemeiată pe o cauză falsă ori nelicită nu poate avea nici un efect, și obligațiunea a cărei cauză nu este exprimată trebuie să fie presumată că are o cauză licită și suficientă, și debitorul, nu creditorul, trebuie să*

¹⁾ A se vedea observațiunea făcută de Dl. D. Chebapci directorul ziarului nostru în articolul «Puterea judecătorească» publicată la începutul acestui număr.

dovedească că obligațiunea n'are o cauză saū că are o cauză nelicită.

S'au ascultat: reclamantul Gr. Triandafil și d-nul avocat Hery Catargi, din partea reclamantului Radu T. Văcărescu, precum și d-nul avocat B. Cernea, din partea intimatului D. Bungețianu;

Tribunalul deliberând,

Având în vedere acțiunea intentată de N. R. Văcărescu, și de Gr. Triandafil, în calitate de consiliu judiciar, prin petițiunea înregistrată la No. 8689/96, prin care cer anularea a două cambii, una cu scadența la 10 Martie 1896 în valoare de lei 27000, și alta cu scadența la 20 Martie 1896 în valoare de lei 21000, pe motiv că ele sunt antedatate, pătate de dol și lipsite de cauză;

Având în vedere susținerile orale ale părților litigante, concluziunile scrise, actele exilate în instanță și lucrările din dosarul cauzei;

Asupra primului motiv de anulare:

Având în vedere că reclamanții susțin că cele două cambii, cu data de 10 și 20 Martie 1893, cu scadența la 10 și 20 Martie 1896 în valoare totală de lei 48000, ce posedă defendorul Bungețianu sunt antedatate, adică emise posterior punerii lui N. R. Văcărescu sub consiliu judiciar, care a avut loc la 4 Ianuarie 1894, și subscrise fără asistența acestui consiliu, și ca atare sunt nule, în temeiul principiului că actele săvârșite de un prodig fără asistența consiliului judiciar sunt de drept socotite ca fără ființă;

Având în vedere că defendorele pretinde că reclamanții nu pot invoca în contră-și efectele numirei unui consiliu judiciar lui N. R. Văcărescu, întru cât publicarea punerii acestuia sub consiliu judiciar, nu a fost făcută conform legii;

Considerând, în drept, că după dispozițiunile art. 448 c. civ., pronunțarea interdicțiunei saū a numirei consiliului judiciar produce efectele lor din ziua de când s'a publicat hotărîrea. Că de aci rezultă că legiuitorul nostru, în interesul terților, s'a depărtat de la sistemul legislațiunei franceze, în care interdicțiunea saū numirea unui consiliu judiciar 'și produce efectele lor din ziua judecăței și că publicarea sentinței constituie o formalitate esențială a cărei omisiune face ca interdicțiunea saū numirea unui consiliu judiciar să nu poată fi opozabilă;

Considerând că după dispozițiunile art. 447 hotărîrea Curței de apel saū a tribunalului de prima instanță care pronunță interdicțiunea saū numirea unui consiliu, trebuie după stăruința reclamanților să fie scoasă afară, comunicată părților și înscrisă în registru, și să fie în termen de zece zile așiptă în sala audienței, precum și publicată prin *Monitor*; publicarea prin *Monitor* care înlocuește înscrierea hotărîrei în registrele notarului arondismentului prevăzută de art. 501 cod. Napoleon;

Considerând că pentru a vedea ce anume regule sunt aplicabile consiliului judiciar pentru cauză de prodigalitate, trebuie să ne referim la art. 447 și 448 cod. civ., unde este sediul materiei. În adevăr atât articolele 445, 447 și 448 cod. civ., cât și art. 458 și următorii sunt o reproducțiune a articolelor 459, 501, 502, 513 și următorii din cod. Napoleon cu modificările semnalate mai sus, orî, articolul 499 frances (corespunzător cu art. 445 român), și unde se prevede consiliu judiciar, a fost introdus mai întâiu pentru a reînființa în mod indirect măsurile de protecțiune în privința prodigilor, a căror interdicțiune fusese suprimată prin Constituția din 5 fructivor anul III; dar în urmă formula articolului 499 «dacă circumstanțele o cer» de și generale, nu au părut suficiente redactorilor codului Napoleon pentru a coperinde și pe prodigii, saū crezut de cuviință să se exprime în mod mai explicit în privința lor, ceea ce au făcut în art. 513 (art. 458 român); mai ales că cestiunea

de a se ști dacă trebuiaū luate măsuri de protecțiune pentru risipitori, dându-se loc la vii discuțiuni. Acesta este singurul scop al art. 513 frances (458 român), es-plicațiunea rațiunei lui de a fi în prezența generalității termenilor din art. 499 frances (445 român). Că despre regulele aplicabile consiliului judiciar pentru cauză de prodigalitate, legiuitorul nu a mai avut să se ocupe de ele fiind deja determinate în art. 501, 502 c. civ. fr. (447 și 448 român), de acea pentru unele le trimete formal la interdicțiune, iar pentru altele implicitamente, căci nici un articol din Capitolul III consacrat «consiliilor judiciare» nu edictează vre-o regulă nouă. De unde consecința, că în privința publicației, este necesară ca și la interdicțiune, a se publica prin *Monitorul Oficial* sentința de punere sub consiliu judiciar;

Considerând că dacă în art. 458 c. civ. român, s'a adăugat cuvintele «o asemenea oprire se va publica» aceasta nu s'a făcut pentru a se deroga la modul de publicare, ci pentru a pune art. 458 în concordanță cu sistemul admis de legiuitorul român în art. 448 c. civ., anume interdicțiunea saū consiliu judiciar nu produce efectele lor de cât din ziua publicărei hotărîrei, și pentru a înlătura dificultățile ce ar fi putut să nască din faptul reproducerei fidele a articolelelor 513 și ur. din cod. Napoleon, după care consiliu judiciar pentru cauză de prodigalitate produce efectele sale din ziua judecăței. Că ceea ce corobora acestea sunt însăși es-presiunile: «o poprire se va publica» din care rezultă că sentința urmează a fi publicată;

Considerând că nu există nici o rațiune care să es-plice ce ar fi putut să determine pe legiuitor a stabili o diferență între interdicțiune și consiliu judiciar pentru cauză de prodigalitate din punctul de vedere al publicației, căci dacă pentru punerea sub interdicțiune a unei persoane, legea cere în interesul terților, publicarea hotărîrei cu atât mai mare cuvânt este necesară o asemenea măsură pentru punerea sub consiliu judiciar a unui prodig, ale cărui porniri nu să revelează la prima vedere, ca slăbiciunea de minte, celor ce contractează cu densusl;

Considerând că din toate cele ce preced, rezultă că consiliu judiciar pentru cauza de prodigalitate nu produce efectele sale de cât din ziua de când s'a publicat în *Monitorul Oficial* hotărîrea în întregul ei, căci când legea cere să se publice un extract al sentinței, ea are grijă s'o spună; că această publicare, în legislațiunea noastră este o formalitate esențială, și în lipsa ei, punerea sub consiliu judiciar nu este opozabilă;

Considerând că din legea de organizare judecătorească din 31 August 1890 (art. 51) din regulamentul portăreilor (art. 18, 26, 27, 39), din regulamentul pentru taxele publicațiilor judecătorești în *Monitorul Oficial* din 5 Ianuarie 1880, reesă că comunicarea, afișarea și publicarea unei hotărîri constituiesc acte de procedură; că singurul funcționar competent a dresa acte de procedură este portărelel, care singur poate da forța legală și probantă actului de procedură; că grefierul încredințează portărelelului hotărîrile a căror copii trebuie comunicate;

În fapt,

Considerând că din certificatul No. 5961 cu data de 24 Februarie 1896 al Grefei trib. Ilfov, secția I civ. co-rect., se constată că sentința cu No. 2 din 4 Ianuarie 1894 de punere sub consiliu judiciar a lui N. R. Văcărescu nu s'a publicat prin *Monitorul Oficial* că s'a primit la Corpul de portărei taxa legală numai pentru două copii, care s'au și scos și s'a comunicat una lui Theodor Văcărescu, iar alta lui N. R. Văcărescu;

Considerând că în *Monitorul Oficial* No. 226 din 9 Ianuarie 1894 în care reclamanții pretind că s'au făcut publicația legală, se vede inserat la anunțuri particulare «că tribunalul Ilfov secția I, a ordonat punerea sub consiliu judiciar a lui N. R. Văcărescu, și a ridicat dreptul de a face anume acte și a numit consiliu ju-

diciar pe d-l Gr. Triandafil, ceea ce constituie o simplă încunoștințare, făcută în mod cu totul particular;

Considerând că din momentul ce hotărîrea de punere sub consiliu judiciar a lui N. R. Văcărescu nu s' este publicată în *Monitorul Oficial*, punerea sub consiliu judiciar nu poate produce efectele sale și să fie opozabil defendorului Bungețianu;

Că deși din interogatoriul luat acestuia de către tribunal în ședința de la 28 Martie 1897 se constată că el a avut cunoștința sa personală nu poate să supleze publicării hotărîrii, altmintrelea această măsură ar fi opozabilă defendorului, cu toate că legea decide că numai de la publicarea sentinței, consiliul judiciar poate să producă efectele sale;

Considerând că din momentul ce punerea sub consiliu judiciar a lui N. R. Văcărescu nu este opozabilă defendorului, este cu totul fără interes a se ști dacă data emisiunii cambiilor a căror nulitate se cere, este sau nu sinceră;

Că ast-fel primul motiv de anulare învoacat de reclamant este neîntemeiat.

Asupra celui d'al doilea motiv de anulare, dolul:

Considerând că după dispozițiunile art. 960 c. civ., dolul este o cauză de nulitate a condițiunei când mijloacele viclene întrebuițate de una din părți sunt ast-fel în cât este evident că fără aceste machinațiuni, cea l'altă parte n'ar fi contractat, că dolul nu se presupune;

Considerând în fapt că pe de o parte Bungețianu nu a contractat cu N. R. Văcărescu, iar pe de alta, reclamantii nu dovedesc absolut cu nimic manoperile ce ar fi întrebuițat Enescu primul portor al cambiilor, acesta nu ar fi devenit debitor;

Că ast-fel fiind nici acest al doilea motiv nu este fondat.

Asupra celui de al treilea motiv de anularea cambiilor, lipsa de cauză, întru cât a fost obținute fără să se fi dat echivalentul în număr saŭ valori:

Considerând că după dispozițiunile art. 966 c. civ., obligațiunea fără cauză saŭ fondată pe o cauză falșă saŭ nelicită nu poate avea nici un efect;

Considerând că chiar obligațiunea a cărei cauză nu este exprimată trebuie să fie presumată că are o cauză licită și suficientă, fără ca creditorul să aibă a dovedi ceva în această privință, că debitorului îi încumbă sarcina a proba că obligațiunea n'are o cauză saŭ că are o cauză ilicită;

Considerând că reclamantii nu numai că nu dovedesc lipsa de cauză invocată, dară din cambiile a căror anulare se cere se vede mențiunea «valoarea primită» iar defendorul la interogatoriul luat de tribunal declară că a numărat o sumă de 30000 pe aceste cambii;

Că ast-fel fiind nici acest al treilea motiv nu este fondat;

Considerând că din momentul ce motivele pe care reclamantii și întemeiază acțiunea lor nu sunt întemeiate, acțiunea urmează a fi respinsă.

Penru aceste motive, redactate de d-l președinte,

În virtutea legei,

Respinge ca nefondată acțiunea intentată de N. R. Văcărescu și Gr. Triandafil.

Cu apel.

(ss) Oscar Niculescu, D. Florescu, G. Vlasto.

(ss) Grefier, C. Ștefănescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA II

Audiența de la 10 Octombrie 1897

Președenția D-lui C. GRĂSNARU, Judecător

Sentința civilă No. 617

George Bibescu cu Primăria Capitalei

Riul Dâmbovița. — Proprietarii mărginași cu acest râu. — Cât loc trebuia să lase liber pentru cheiuri.—

Dacă comuna devenea proprietară pe acel loc. — Dacă la schimbarea cursului Dâmboviței acel teren reintra în proprietatea din care fusese lăsat liber.—Dacă proprietarul trebuie să fie autorizat a și 'l împrejmuî.

Regulamentul organic precum și legea din 17 Martie 1865, obligă pe proprietarii mărginași cu apa Dâmbovița să lase liber de fie-care parte a râului câte trei stânjenî și jumătate teren, pentru facerea cheiurilor, însă acest teren nu devenea proprietatea comunei, ast-fel că îndată ce din schimbarea cursului Dâmboviței, un teren încetă de a măi fi mărginaș cu acest râu, cei 3½ stânjenî reîntra în proprietatea din care fuseseră lăsați, și comuna este datoare să autoriseze pe proprietar a și împrejmuî acel teren.

S'aŭ ascultat: d-l avocat C. Borcescu, din partea reclamantului G. Bibescu, precum și d-l avocat Marin Teodorian din partea Primăriei Capitalei.

Tribunalul,

Asupra acțiunei Principelui George Bibescu prin care cere a fi obligată Primăria Capitalei să 'i recunoască dreptul de proprietate, precum și să'l lase să și facă împrejmuirea proprietăței sale, ast-fel cum o stăpânește pe linia de posesiune și până unde i se întinde proprietatea; În cazul însă când Primăria s'ar opune la împrejmuirea proprietăței sale și și-ar însuși din proprietatea sa, fie pentru stradă, fie cu alt titlu, să fie condamnată a 'i plăti valoarea întregului teren, ce voește a și-l însuși din proprietatea sa, acordându-i-se și cheltueli de instanță;

Avënd în vedere conclusiunile părților;

Avënd în vedere că Primăria Capitalei declară că e proprietară a o parte din terenul Principelui Bibescu, situat între cheiul Dâmboviței, str. Palatul Justiției și str. Apolodor, că această pretențiune și-o bazează prin faptul că proprietatea Principelui Bibescu este riverană cu vechea matcă a Dâmboviței și în basa art. 7 și 8 din Regulamentul organic, desvoltate prin legea din 17 Martie 1865, prin dispozițiunile căroră proprietarii mărginași cu apa Dâmboviței sunt obligați să lase liber de fie-care parte a râului 3½ stânjenî fără despăgubiri;

Considerând că astă-zî terenul ce se pretinde numai e riveran, cu matca râului Dâmbovița al căruî curs s'a schimbat prin lucrările de canalizare;

Considerând că de și regulamentul organic impune proprietarilor riverani cu Dâmbovița să lasă liber 3½ stânjenî pentru facerea cheiurilor, totuși Primăria n'a dobândit asupra terenurilor supuse la globiri o proprietate incediată și din chiar momentul promulgărei regulamentului organic;

Că regulamentul organic impunea această obligațiune în vederea și pentru îndeplinirea unui anumit scop adică ca să serve de zonă saŭ cheiul al Dâmboviței, deci această obligațiune nu măi poate fi impusă acelor

proprietari care prin orî-ce împrejurare a încetat de a mai fi riverani cu Dâmbovița, după cum nu se poate impune proprietarilor care și încetat de a mai fi riverani pe stradă, obligațiunî de a lăsa în posesiunea Primăriei 4 palme din proprietatea lor, obligațiunî impuse tot prin regulamentul organic tuturor proprietarilor riverani de stradă;

Considerând că regulamentul organic nu declară că primăria a devenit de drept și îndată proprietară asupra terenurilor, lucru ce trebuie să rezulte din texte formale și categorice, iar nu pe cale de interpretațiune;

Că regulamentul organic obligă numai pe proprietari să lase liber o parte din zona de 3 $\frac{1}{2}$ stj., că chiar pe cale de interpretațiune e imposibil a admite că legiuitorul prin regulamentul organic a voit să exproprieze pe expropriarii riverani chiar când această expropriațiune ar fi fost cu totul inutilă scopului propus, facea vre unei zone sau cheiū râului Dâmbovița; că dacă legiuitorul ar fi avut această intențiune ridicând cu totul proprietatea riveranilor trebuia să spue cine devenea proprietarul terenului; Comuna care se pretinde a fi astă zi, orî statul care era deja proprietar al râului și al albiei lui; Că ast-fel fiind comuna n'a fost nici o dată proprietară a terenului din proprietatea Principelui Bibescu, care ar fi căzut în zona de 3 $\frac{1}{2}$ stânjenî pe vechiul curs al Dâmboviței; deci dar acest teren a fost și a rămas în tot-d'auna în proprietatea actualului posesor Principele G. Bibescu;

Considerând că de oare-ce acest teren este proprietatea Principelui Bibescu, Primăria e datoare a autoriza împrejmuirea acestui teren, împrejmuire impusă tuturor proprietarilor de terenuri prin legile și regulamentul comunal.

Asupra cererei de despăgubire făcute de Principele Bibescu;

Considerând că de și expertul arată că se ia din proprietatea necontestată a reclamantului 180 m. p., totuși Primăria nu recunoaște acest fapt și crede că evaluarea de 50 lei m. p. este exagerată; că părțile necăzînd de acord, pretențiunile lor cată a se regula conform legii speciale de exproprieri.

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant Petrescu,

Admite acțiunea intentată de Principele Gheorghe Bibescu în contra Primăriei Capitalei și în consecință:

Recunoaște că pămîntul ce se pretinde de Primărie este proprietatea Principelui Gheorghe Bibescu, și:

Obligă pe Primărie de a lăsa să se împrejmuiască acest teren ast-fel cum se stăpînește pe linia de posesiune și până unde se întinde proprietatea numitului reclamant.

(ss) C. Grăsnaru, Petre M. Petrescu.

Grefier, C. Georgescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VALCEA

Audiența de la 4 Noembrie 1897

Președinția d-lui GH. N. FRATOȘȚEANU. Președinte

Vlăduț V. Văleanu cu Nae V. Părăianu și Barbu Părăianu

Transcripțiune.—În interesul cui se cere transcripțiunea.—Imobil vîndut succesiv la mai mulți cumpărători de către același vînzător.—Cine este adevăratul proprietar față de terți.

Prescripțiune.—Transcripțiune.—Dacă se pôte invoca prescripțiunea de 10 sau 20 ani când posesorul posedă în virtutea unui titlu netranscris.

Transcripțiune.—Dacă lipsa ei se poate suplini prin cunoștința ce terțiile persoanei ar avea de existența vînzărei.—Când se poate suplini.—Fraudă.

Vînzare.—Autentificare.—Certificat de pacinică posesiune.—Dacă este cerut la autentificare.—Dacă procurarea lui prin manopere dolosive poate păta de fraudă vînzarea.

Autentificare.—Vînzare.—Martori.—Dacă se poate admite proba cu martori spre a dovedi starea de beție a vînzătorului în momentul vînzărei și prin urmare lipsa sa de consimțiment.

1) *Actele translativ de drepturi reale imobiliare sunt supuse transcripțiunii în interesul terțiilor persoane, pentru că interesul terțiilor, care este și interesul societății, cere ca situațiunea imobiliară a proprietarilor să fie exact cunoscută, pentru ca orî cine să se poată încredința că posesorul unui imobil este și proprietar al aceluși imobil.*

Ast-fel cel ce cumpără un imobil și nu transcrie actul său, de și este proprietar față cu vînzătorul, nu este însă proprietar față cu terți. căroră nu le poate opune dreptul său de proprietar de cât după ce va fi transcris actul său de cumpărătoare, și între doi cumpărători ai aceluiași imobil, de la același vînzător, cumpărătorul anterior nu poate opune fără transcripțiunea actului de cumpărătoare, dreptul său de proprietate cumpărătorului posterior, care și a transcris deja dreptul său.

2) *Cel ce invoacă prescripțiunea, nu poate opune terțiilor dreptul său rezultînd dintr'un titlu translativ de proprietate de cât atunci când și-a transcris titlul, căci un titlu netranscris nu are existență față cu terți și deci posesorul nu poate prescrie prin 10 sau 20 de ani.*

3) *Lipsa transcripțiunii nu se poate suplini prin cunoștința ce terțiile persoane ar avea de existența vînzărei, și numai când s'ar dovedi că a fost convență între vînzător și cumpărătorul posterior în scop de a fraudă pe cumpărătorul anterior, lipsa transcripțiunii se poate suplini prin cunoștința ce cumpărătorul posterior ar fi avut de existența primei vînzări.*

4) *Legea ne cerînd vînzătorului un certificat de pacinică posesiune a imobilului ce vinde, ființa sau lipsa lui nu poate da vre o tăriă sau infirma actul de vînzare, pe care judecătorul îl autentifică și fără un atare certificat, și prin urmare, procurarea prin manopere dolosive a unui atare certificat, care nu întărește vînzarea, nu poate păta de fraudă actul de vînzare.*

5) *Dovada cu martori, spre a proba că un vînzător era, în ziua contractărei, într'o ast-fel de stare de beție, în cât în realitate nu și-a putut da consimțimentul, trebuie respinsă când judecătorul, din circumstanțele cauzei își face convingerea despre neexistența faptului ce se cere a se proba.*

Tribunalul,

Avînd în vedere apelul făcut de Vlăduți V. Văleanu din comuna Văleni, contra cărței jud. ocolului Olteșu

No. 375/97, pronunțată în procesul cu Nae V. Părăianu și Barbu Părăianu din com. Părăeni de mijloc, pentru revendicare ;

Având în vedere, că acțiunea reclamantului Nae V. Părăianu de la prima instanță, are de obiect cererea sa, de a se obliga Vlăduți V. Văleanu, să îi lase în liberă proprietate și posesiune, una bucată de pământ situată în raionul com. Părăeni de mijloc numită cotul de Faur, în partea despre răsărit a apei Oltețului, în mărime ca cinci pogoane ;

Având în vedere că Nae V. Părăianu își bazează acțiunea sa, pe actul de vânzare ce are de la fostul proprietar al acelei bucăți de pământ, care e în litigiu, Barbu V. Părăianu, act autentificat și transcris la acest tribunal sub No. 59 și 38/891 ;

Având în vedere că Vlăduți V. Văleanu, opune acțiunii lui Nae V. Părăianu iarăși un act de vânzare ce are tot de la Barbu V. Părăianu de la 25 Noembrie 1890, autentificat de acest tribunal la No. 681/880; însă ne transcris ;

Considerând, că din dispozițiunile art. 1295 al. 2, 1801 1802 cod. civil și art. 722 și 723 pr. civilă, rezultă că legiuitorul a supus transcripțiunii actele translative de drepturi reale imobiliare, în interesul terțelor persoane, pentru că interesul terților care este și interesul societății, cere ca situațiunea imobiliară a proprietarilor, să fie exact cunoscută, pentru ca orî cine să se poată încredința că posesorul unui imobil este și proprietar al aceluși imobil ;

Legiuitorul a voit prin transcripțiune, a consolida creditul fonciar asigurând securitatea terțelor persoane; scopul principiului de publicitate este de a face ca achizițiunile să fie certe și stabile. Ast-fel fiind, actul care nu a fost transcris trebuie considerat ca ne-având nici-o existență legală, în privința terților care nu l'au putut cunoaște cu alle cuvinte, transmiterea proprietății nu a avut loc, față cu terți, în virtutea unui contract care nu are existență ;

Considerând dar că, din cele ce preced, rezultă că cel ce cumpără un imobil și nu transcrie actul său, de și e proprietar în privința vânzătorului, cumpărătorul nu este proprietar în privința terțelor persoane ; el nu devine proprietar de cât transcriind actul său de vânzare ; până atunci el nu poate opune, dreptul său terților ; cu alte cuvinte în privința lor, el nu este proprietar, ci vânzătorul rămâne proprietar față de terțul, el dar poate să înstrăineze din nou imobilul său să'l ipoteceze ; aceste acte vor fi valabile, și vor putea fi opuse primului cumpărător, dacă secundul așchizitor a îndeplinit formalitățile prescrise de lege, dacă adică a transcris titlul său de cumpărătoare ; ast-fel fiind, din doi cumpărători de la același vânzător, cumpărătorul anterior al unui imobil, nu poate opune fără transcripțiunea actului de cumpărătoare, dreptul său cumpărătorului posterior, care ca terțul, și a transcris dreptul său și a căpătat ast-fel un drept indiscutabil de proprietate ;

Considerând în specie, că de și Vlăduți Văleanu apelantul de azi a cumpărat imobilul în cestiune de la B. Părăianu încă din anul 1880, cu actul autentificat de acest Tribunal la No. 681/880, dar fiind-că nu și a tran-

scris actul său de cumpărătoare, pe basa principelor sus espuse, el nu poate opune titlul său intimatului N. V. Părăianu, care, cumpărând și el în urmă același imobil de la același autor comun Barbu V. Părăianu a fost mai diligent și ș'a transcris actul său de așchiziune ;

Considerând, că apelantul Vlăduți Văleanu nu poate invoca nici prescripțiunea de 10 ani, de oare-ce după art. 1895 și 1897 cod. civil cel ce câștigă cu bună credință și prin un titlu translativ de proprietate un re-mișcător determinat, va prescrie proprietatea lui 10 sau 20 ani, și după principiul publicității sus-espuse, cei ce invoacă prescripțiunea nu poate opune terților dreptul său rezultând din un titlu translativ de proprietate de cât atunci când și-a transcris titlul, un titlu netranscris nu are existența față cu terțiile persoane, deci posesorul nu poate prescrie prin 10 sau 20 de ani ;

Considerând, pe de altă parte, că transcripțiunea basată pe considerațiunii de ordine publică pentru siguranța transacțiunilor și pentru a evita multiplele procese ce s'au fi putut naște între dobânzitorii de drepturi asupra aceluiași imobil, constituie o prescripțiune legală care nu poate fi doborâtă prin probe contrarii, deci lipsa transcripțiunii nu se poate suplini prin cunoștința ce terțiile persoane ar avea de existența vânzării, căci atunci am intra în aceleași dificultăți de fapt pe cari legiuitorul a voit să le evite organizând transcripțiunea ; și atunci când legea prescrie o măsură de publicitate în interesul terțelor numai prin îndeplinirea acelei măsuri actul devine oposabil acelor terți ;

Că ast-fel fiind, Vlăduț V. Văleanu, nu poate pentru a suplini lipsa de transcripțiune a actului său, opune lui N. V. Părăianu cunoștința ce acesta ar fi avut despre cumpărătoreea imobilului în cestiune de către Văleanu de la Barbu V. Părăianu, cumpărătoare anterioară cumpărătoreei intimatului ;

Considerând însă, că acest principiu de mai sus încetează de a mai fi aplicabil în caz de fraudă, de oare ce: *fraus omnia corrumpit*. Transcripțiunea nu este o condițiune care, numai pentru că s'a îndeplinit, face vânzarea oposabilă terților, orî când și în toate casurile, ea este un mijloc de publicitate spre a protege pe terți contra manoperilor frauduloase la care ar fi espuse ; Dacă dar e vorba de o vânzare posterioară făcută în scop de a fraudă pe primul cumpărător care nu și-a transcris titlul său, în asemenea caz nu este loc de a se aplica dispozițiunile lezei privitoare la tăria ce transcripțiunea dă actului de vânzare, fără a se examina dacă vânzarea posterioară transcrisă nu este pătată de vițiul fraudei ce s'ar invoca de primul cumpărător, constant fiind însă că simpla cunoștință despre vânzarea anterioară nu poate constitui prin ea însuși o manoperă frauduloasă ;

Considerând, că apelantul Văleanu, pentru a proba că actul intimatului Nae V. Părăianu este pătat de fraudă pe lângă cunoștința ce intimatul ar fi avut, despre cumpărătoreea lui Văleanu, această mai invoacă : 1) Că intimatul, abusând de autoritatea ce o avea ca pomojnic, a silit pe primarul respectiv a da

vânzătorului Barbu V. Părăianu un act de pacinica posesiune a locului ce vindea pe când acel loc era deja vândut de mult lui Văleanu, care 'l și stăpânea ; 2) că intimatul a îmbătat pe vânzător când i-a vândut acel imobil, așa că acesta nu a știut ce face ;

Considerând în ceea-ce privește certificatul în cesiune, că dacă în practică se obicinuește a se duce de către vânzător din partea primarului respectiv certificate despre liniștita posesiune a imobilului ce vinde, un asemenea certificate ne fiind cerut de lege vânzătorului, ființa sa lipsa lui nu poate da vre-o tărie sași înfirma actul de vânzare pe care judecătorul 'l autentifică, și fără un atare certificat; deci procurarea prin manopere dolosive a unui atare certificat, care nu întărește vânzarea, nu poate păta de fraudă actul de vânzare ;

Considerând în ceea ce privește vițiarea consimțământului vânzătorului din cauza stărei de ebrietate în care se afla, ca dovadă cu martori spre proba că vânzătorul în ziua contractării, era într'o ast-fel de stare de beție, în cât în realitate nu 'și-a putut da consimțământul, trebuie respinsă când judecătorul 'și face convingerea de neexistența faptului ce se cere a se proba din circumstanțele cauzei ; ast-fel fiind prin această chiar că judecătorul a autentificat actul de vânzare în cesiune, este o presumpție puternică că vânzătorul a fost în stare de a'și exprima consimțământul seș, ne fiind beat, presumpțiune care trebuie să aibă precădere asupra arătarilor a cător-va martori despre starea în care se afla vânzătorul când i sa citit actul și a declarat că este făcut cu voia sa ; că dar urmează a se respinge proba cu martori cerută ca inutilă, ne fiind de natură a 'și schimba convingerea ce Tribunalul și'a făcut că vânzătorul a fost în deplină-tatea usului rațiunei sale atunci când a cerut autentificarea actului de vânzare ce făcuse cu intimatul ;

Că dar față cu cele mai sus espuse apelul lui Vlăduț Văleanu se găsește ne fondat și ca atare urmează să fie respins ;

Având în vedere și art. 1169, cod. civil și art. 140-146 procedura civilă ; pentru aceste motive redactate de d-nul președinte George N. Fratoștițeanu, în virtutea legii, respinge apelul, etc.

(ss) Gh. N. Fratoștițeanu, I. C. Angelescu, C. I. Tănăsescu.
Grefier, C. Teoharie

INFORMAȚIUNI

Curtea de casațiune franceșă, camera criminală, a pronunțat decisiunea sa asupra reabilitării lui Pierre Vaux și Jean Petit, condamnați ca autori ai incendiului întâmplat la Longepierre în anul 1851 și 1852. Conform cu raportul d-lui consilier Sevestre și cu rechizițiunile d-lui procuror general Manau, Curtea a declarat recursul admisibil, și bazându-se pe lungi considerante, a judecat că acuzații au fost străini de acel incediu, a descărcat memoria lor de condamnățiunile pronunțate de Curtea cu jurați din Saôneet-Loire, a cărei hotărâre a fost anulată, ordonând afișarea decisiunei de reabilitare în Paris, Chalon-sur-Saône și Longepierre, precum și publicațiunea ei în jurnalul oficial și în alte cinci jurnale, după alegerea moștenitorilor condamnaților reabilitați.

Statuând asupra pretențiunilor civile, Curtea a condamnat pe Stat să plătească 100,000 franci copiilor lui Pierre Vaux și 50,000 franci văduvei și copiilor lui Jean Petit.

D-l Stavri Predescu, stimatul nostru amic și confrate a încercat o pierdere dureroasă prin moartea mamei sale D-na Elena Predescu.

Exprimăm amicului nostru cele mai sincere sentimente de simpatie și condoleanță.

Mișcări în magistratură

D. Dimitrie Anastasiu, actual judecător la ocolul Bechet, jud. Dolj, se permută în aceeași calitate la ocolul Calafat, același județ, în locul d-lui G. Ștefănescu, care trece în postul ocupat de d-nul Dimitrie Anastasiu.

D. Victor Drăgan, actual substitut la tribunalul Buzău, se numește procuror de secțiune la tribunalul Covurlui.

D. Theodor Mavromati, actual supleant la tribunalul Dorohoi, se permută în aceeași calitate la tribunalul Neamț.

D. Ioan Angheliescu, actual supleant la tribunalul Tecuci, se permută în aceeași calitate la tribunalul Dorohoi.

D. P. St. Rain, actual ajutor la judecătoria ocolului I-iu Galați se numește supleant la tribunalul Tecuci.

D. Eugeniu M. Bonachi, actual ajutor la judecătoria ocolului Horincea, județul Covurlui, se permută în aceeași calitate la judecătoria ocolului I Galați.

D. Anghel Doculescu, se numește ajutor la judecătoria ocolului Horincea, județul Covurlui.

Anunțăm, cu multă plăcere, că în numărul viitor, vom începe a publica un important studiu «*Condițiunea juridică a Românilor în străinătate*» datorit penei distinsului magistrat C. D. Angel, judecător al Ocol. VI, București.

BIBLIOGRAFIE

A apărut 3 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătoriilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicii legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Volumul III :

ESECUȚIUNEA SILITĂ IMOBILIARĂ

Câte-și trele volumele fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la librăriile Stork & Müller, Pasagiul Român și Leon Alcalai, calea Victorie cum și la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie care volum costă 12 lei, câte-și-trele volumele 36 lei.

S'a pus sub presă volumul IV, cuprinzând: acțiunile, excepțiunile, nulitățile și recursurile în Casațiune